

Att inreda med ljus

Det effektiva samspelet mellan kontraster: Fokuserat ljus i komplett mörker gör att tid och rum glöms bort. Ett besök hos Feuerle Collection i Berlin är en oförglömlig upplevelse för varje konstluskare. Det beror på denna samlings såväl utsökta som okonventionella karaktär, platsen den presenteras på och den effektfulla belysningen. Ljuset har mycket stor betydelse i detta sammanhang.

I Berlin finns det en mängd betydande konstsamlingar som är tillgängliga för den intresserade allmänheten. Feuerle Collection, som öppnade 2016 i Kreuzberg, har på flera olika sätt en särskilt framträdande plats i denna berömda krets. Det beror framför allt på den här samlingens enastående stil. Désiré Feuerle, en lika diskret som inflytelserik personlighet på den internationella konstscenen, kombinerar här arbeten av välrenommerade, samtida konstnärer – som exempelvis Anish Kapoor, Zeng Fanzhi, Cristina Iglesias och Nobuyoshi Araki – med skulpturer från Khmer-kulturen från 6:e till 12:e århundradet och möbler från kinesiska kejsargården som skapades mellan 200 före Kristus och början av 1600-talet (från Han- till Qing-dynastin).

När Feuerle sammanställde och presenterade sin samling ville han främja dialogen mellan olika epoker och kulturer och på så sätt skapa möjligheter att betrakta de omsorgsfullt utvalda verken från nya perspektiv. Och denna ofta överraskande jämförelse mellan artefakter som skapades i helt olika sammanhang är ofta både tilltalande och intres-

sant. De erbjuder inte enbart estetisk njutning utan även intellektuell förströelse – helt medvetet bortom det klassiska, konsthistoriska betraktelsesättet.

Förvandlad bunker

En annan egenskap som karakteriserar Feuerle Collection är platsen där den visas: I kanalen av Anhalter Bahnhof-området finns en bunker som inte använts på årtionden. Den byggdes strax innan andra världskrigets slut och var avsedd för den tyska statsjärnvägens, Deutsche Reichsbahn, kommunikationsnät. Ingen mindre än den brittiska stjärnarkitekten John Pawson sanerade och byggde om byggnaden när den skulle användas som museum. Pawson, som är känd som konstorienterad och minimalistisk designer, tog sig an och utförde den här uppgiften med största återhållsamhet. Han berättade att han redan vid första besöket förstod att han ville "ändra så lite som möjligt" på den existerande byggnaden. Vid sidan av de absolut nödvändiga åtgärderna som till övervägande del var av teknisk natur koncentrerade han sig därför på "en rad subtila förbättringar och ingrepp som intensifierar

Projektdata

Ägare:	The Feuerle Collection
Arkitektur:	John Pawson, London / Storbritannien
Ljusplanering:	Désiré Feuerle, Berlin / Tyskland
Foto:	Sebastian Mayer, Berlin / Tyskland

rummets kvalitet." Här hade han nytta av den invändiga strukturen hos den tidigare kommunikationsbunkern som huvudsakligen består av två stora, salsliknande rum. Byggnadsverket ligger direkt vid Landwehrkanal och byggnadens utsida är nästan oförändrad. Endast en diskret text bredvid ingången informerar om vad den används till.

Effektfull belysning

Den som besöker bunkern – efter att först ha avtalat en tid – får gå ner till bunkerns källarvåning tillsammans med en följeslagare. Man kommer till ett rum där det verkar vara helt mörkt och där väntar man. Minuterna i mörker, som åtföljs av minimalistisk bakgrundsmusik av den amerikanska komponisten John Cage, uppfyller ett dubbelt syfte: Den nästan meditativa inträdescermonin, där man lämnar den högljudda vardagen med alla dess intryck bakom sig, öppnar upp sinnena och förbereder publiken mentalt på den följande utställningen. Ögonen vänjer sig långsamt vid mörkret och sakta syns ett svagt ljussken längs ena sidan av rummet. Man följer detta och beträder den första salen som har mycket svag belysning. Först faller blicken på en rad Khmer-figurer i sten som formligen tycks sväva i rummet. Koncentrerat ljus som placerats med mycket stor precision leder från och med nu besökaren på dennes upptäcksfärd genom rummet och visar skulpturens tredimensionella form samtidigt som blicken fokuserar på fina detaljer och samlarens avsedda, gemensamma visning av objekten främjas. Med hjälp av genuina medel som ljus och ljusstyrning uppnår Feuerle här en påtagligt effektfull, och samtidigt diskret återhållen, belysning som efterlämnar ett starkt intryck. Här demonstreras nästan som i en lärobok hur ljuset styr blicken och stimulerar besökarens visuella uppmärksamhet. Och snart står det klart för besökaren varför rummen i en gammal bunker

är den perfekta inramningen för den här samlingen och för denna typ av presentation.

ERCO – inte enbart av erfarenhet

Désiré Feuerle var verksam som gallerist i Köln på 1990-talet och redan under den här tiden arbetade han enbart med artificiellt ljus vid sina utställningar och använde sig av ljusverktyg från ERCO. Det kan därför tyckas ligga nära till hands att han använde sig av produkter från ljusfabriken i Lüdenscheid när hans samlingspresentation i Berlin byggdes upp. En samlare som Feuerle, som alltid är nogg med högsta kvalitet och inte kompromissar, förlitar sig dock inte bara på ett märkes goda namn och tidigare erfarenheter. Valet föll därför inte på ERCO förrän efter utförlig undersökning, noggrant val av armaturer samt en intensiv testfas.

I utställningsrummen hos Feuerle Collection används endast armaturer från Pollux-serien. Dessa är utrustade med LED-moduler med en effekt på 2 respektive 6 Watt. Här används strålkastare med ljusfördelningen narrow spot, spot och flood beroende på objektstorlek, avstånd från ljuskällan och ljusbehovet. Konturstrålkastare belyser de tvådimensionella konstverken mycket exakt vilket gör att konstverken tycks lysa av sig själva och washer med ljusfördelningen oval flood sörjer för en jämn belysning av utställningsobjekten runt om i rummet. Den tekniska ljusinstallationen finns till övervägande del i bakgrunden med anledning av den totalt sett lågt doserade belysningen som dessutom är koncentrerad till få punkter i utställningsrummen. De svarta strömskenorna och strålkastare och washer som också är svarta syns nästan inte. De kompakta måtten hos Pollux-strålkastarna bidrar också till att belysningens infrastruktur försvinner nästan helt. Inget ska störa när konst ska betraktas.

Armaturer som använts i projektet

Pollux

Provexemplar och länkar önskas.

Om du vill ha mer information eller bildmaterial, är du välkommen att kontakta:

mai public relations GmbH
Arno Heitland
Leuschnerdamm 13
10999 Berlin
Tyskland
Tel.: +49 (0) 30 66 40 40 553
erco@maipr.com
www.maipr.com

Om ERCO

Ljusfabriken ERCO med säte i den tyska staden Lüdenscheid är en ledande specialist på LED-teknik inom arkitekturbelysningen. Familjeföretaget, som grundades 1934, har verksamhet i 55 länder världen över med självständiga säljorganisationer och partners. Från 2015 baseras produktprogrammet helt på LED-teknik. I enlighet med detta utvecklar, gestaltar och tillverkar ERCO i Lüdenscheid digitala armaturer med tyngdpunkt på ljus-

teknisk optik, elektronik och design. Ljusverktygen skapas i nära kontakt med arkitekter, ljusplanerare och elplanerare och används framför allt inom följande områden: Work och Shop, Culture och Community, Hospitality, Living, Public och Contemplation. ERCO ser digitalt ljus som arkitekturens fjärde dimension – med hjälp av mycket exakta och effektiva ljuslösningar hjälper vi planerare att överföra sina idéer till verkliga projekt.

